

Älvdalens kommun
Älvdaelien tjielte

Strategi för
Näringsliv 2025–2029
i Älvdalens kommun

Beslutad av: Kommunfullmäktige (KF 2024 § 156)
Datum för beslut: 2024-12-16
Dokument gäller från: 2025–2029
Dokumentet gäller för: Älvdalens kommunkoncern
För revidering ansvarar: Näringslivssamordnare
Datum för revidering: 2029
Diarienummer: KS 2024/838
Revideringsintervall: -

Innehåll

Syfte.....	4
Bakgrund	4
Mål och Strategi	5
Genomförande	7
Kommunikation, dialog, information och bemötande	7
Kompetensförsörjning.....	8
Bostadsutveckling.....	9
Infrastruktur	9
Detaljplaner.....	9
Transport och vägar	9
Vatten- och avloppsinfrastruktur	10
Besöksnäringen som motor för näringslivsutveckling och attraktionskraft	11
Uppföljning.....	12
Kopplade styrdokument.....	13

Syfte

Kommunens näringslivsarbete ska bidra till en långsiktig hållbar samhällsutveckling och tillväxt samt öka kommunens attraktionskraft. Detta ger fler människor möjlighet att leva, bo och arbeta i kommunen.

Syftet med näringslivsstrategin är att stärka företagsklimatet för en stabil och positiv näringslivsutveckling och tillväxt i hela Älvdalens kommun. Strategin tydliggör Älvdalens kommuns prioriteringar för att kommunen, tillsammans med andra, ska möjliggöra en näringslivsutveckling baserad på samarbete och dialog.

Bakgrund

Detta är en revidering av tidigare näringslivsstrategi som avsåg perioden 2019–2021. Utgångspunkt för dialog och framtagande av den nya strategin är resultatet i Svenskt Näringslivs undersökning *Företagsklimat 2024*. Dialoger har genomförts med politiker, kommunens förvaltningar och ledningsgrupp, Norra Dalarnas Fastighets AB, Älvdalen vatten och avfall AB och Företagarföreningar. För att uppnå ett gott företagsklimat är det viktigt att utveckla hela kommunens engagemang och samverkan i arbetet.

Det sammanfattande omdömet för företagsklimatet i Älvdalens kommun har sjunkit varje år sedan 2018, vilket indikerar att kommunen har utmaningar att hantera. Denna nedgång ger oss nu en möjlighet att vända utvecklingen. Älvdalens kommun kan bara bli bättre, och kommunen och företagen har nu en chans att fokusera på de områden som företagen själva lyfter som viktiga för förbättrat företagsklimat.

Företagens högst prioriterade åtgärder enligt *Företagsklimat 2024*.

1. Fler bostäder 61%
2. Förbättra det lokala vägnätet 53%
3. Lägre kommunala avgifter 48%
4. Bättre förståelse för företagande hos kommunens beslutsfattare 43%
5. Bättre dialog mellan kommun och företagen 42%

Genom att arbeta mer långsiktigt och målmedvetet med dessa faktorer kan de rätta förutsättningarna skapas för ett bättre företagsklimat. Det handlar om att bygga förtroende och stärka dialogen mellan näringslivet och kommunen. Genom att fortsätta lyssna på näringslivet och genomföra konkreta åtgärder kan Älvdalens kommun bli en starkare och mer attraktiv plats för företag att växa och etablera sig i framtiden.

Mål och Strategi

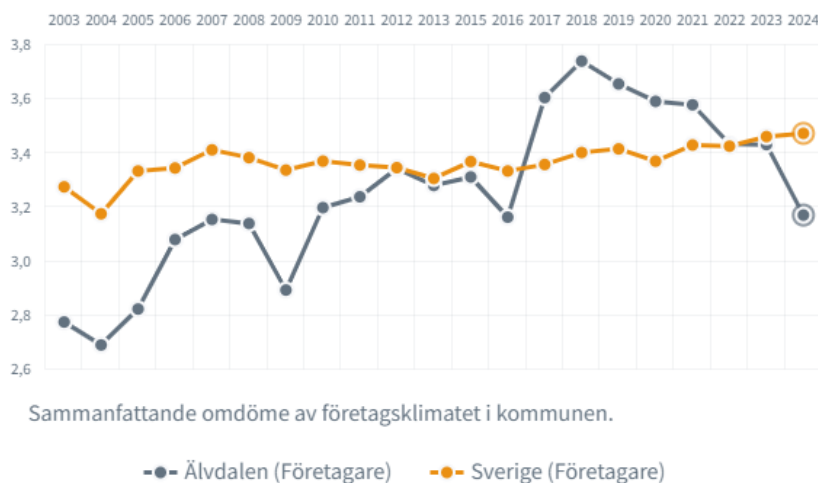
Bäst i Dalarna

Vårt mål är att bli bäst i Dalarna i Svenskt Näringslivs mätning av det sammanfattande omdömet för företagsklimat i kommunen.

ENKÄTSVAR (ÄLVDALEN, SVERIGE, KÄLLA: SVENSKT NÄRINGSLIV)

Vilket sammanfattande omdöme vill du ge företagsklimatet i kommunen

Sammanfattande omdöme av företagsklimatet i kommunen.

—●— Älvdalen (Företagare) —●— Sverige (Företagare)

© 2024 Svenskt Näringsliv. Älvdalens kommun (3,17).

Svenskt Näringslivs årliga mätning av företagsklimatet bedömer faktorer som kommunens service, företagsvänlighet och samarbetet mellan näringsliv och offentlig sektor. För mer information om mätningen och resultaten, besök [Foretagsklimat.se/alvdalen/start](https://foretagsklimat.se/alvdalen/start)

Målet med näringslivsstrategin är att skapa ett gott företagsklimat, öka kommunens attraktivitet och stärka den tradition av företagande som finns.

Strategin har fem huvudområden:

- Kommunikation, dialog, information & bemötande
- Kompetensförsörjning
- Bostadsutveckling
- Infrastruktur
- Besöksnäringen som motor för näringslivsutveckling och attraktionskraft

Utöver de fem huvudområdena finns ytterligare fyra områden som är viktiga för att lägga grunden till arbetet inom strategin.

- Upphandling - Kommunen underlättar upphandling genom att informera om aktuella upphandlingar, offentliggöra planer på vår webbplats, föra tidig dialog med företag och stärka lokala företags möjligheter att delta i upphandlingar.
- Digitalisering – Kommunen utvecklar digitala tjänster som effektiviserar företagens kontakter med Älvdalens kommun.
- Företagsutveckling - Kommunen stödjer företagsutveckling genom samarbeten med till exempel Nyföretagarcentrum, Region Dalarna, Dala-pop, ALMI och Dalarna Science Park, samt välkomnar nyföretagare.
- Omvärld – Kommunen lär av andra genom samarbete och utbyte med andra kommuner i Dalarna och resten av Sverige.

Genomförande

För att nå det uppsatta övergripande målet har samtliga kommunala förvaltningar och de kommunala bolagen ansvar att genomföra strategin. En gemensam årlig handlingsplan arbetas fram i kommunens ledningsgrupp där respektive förvaltning arbetar fram aktiviteter. Aktiviteter ska kopplas till huvudområdena.

Hela kommunen ska engageras i arbetet att nå det övergripande målet - bäst i Dalarna. Kommunens chefer, tjänstepersoner och politiker ska fokusera på att göra allt som går för att ge de bästa förutsättningar att driva företag i Älvdalens kommun. Organisationen måste anamma strategin, förbättra sina interna rutiner genom dialog med berörda samt se till att alla kommunicerar ett enhetligt och genomtänkt budskap till företagen.

Kommunikation, dialog, information och bemötande

För att skapa ett gynnsamt företagsklimat och skapa möjligheter till utveckling krävs en proaktiv kommunikation som syftar till att stärka dialogen med befintliga företag i kommunen och marknadsföra etableringsmöjligheter. Företagen är avgörande för kommunens välfärd då de står för en mycket stor del av sysselsättningen och skatteintäkterna.

Älvdalens kommun är en småföretagarkommun där

- 99,6 % av alla företag i kommunen är företag med färre än 50 anställda,
- 47 % av jobben inom kommunen finns i de små företagen,
- 38 % av kommunens skatteintäkter kommer från småföretagarna.

Källa: Företagarna företagarfakta 2024 Älvdalens kommun

Genom att främja ett gott företagsklimat och stödja lokala företag kan kommunen säkerställa en stabil inkomstkälla som finansierar offentliga tjänster och infrastruktur, vilket i sin tur gynnar alla invånare och besökare. Företagen skapar förutsättningar för vår välfärd genom skatteintäkter och genom arbetsmöjligheter ger de vår befolkning goda förutsättningar att leva, bo och jobba i Älvdalens kommun.

Kommunen är tydlig i kommunikation och information om ansökningar, tillstånd samt vilka stöd och verktyg som finns att tillgå från kommunen. Vad detta konkret innebär kommer att klargöras i den årliga handlingsplanen. Det är viktigt att näringslivets behov beaktas tidigt, från kommunens upphandling till fysisk planering. Dialogen med företagen sker löpande i olika former och präglas av engagemang, intresse och förståelse för företagarnas förutsättningar. Kommunen ska säkerställa en god dialog med det lokala näringslivet, exempelvis genom företagsbesök, näringslivsträffar och aktivt samarbete med företagsföreningar. Dessa träffar bidrar

även till att föra samman olika aktörer och möjliggör ökad samverkan, vilket skapar långsiktiga värden.

Kommunens service och bemötande vid myndighetsutövning ska utgå från företagets behov. Kommunen agerar proaktivt och erbjuder information, stöd och vägledning för att göra det enkelt att driva företag i Älvdalens kommun. Detta kräver tydliga och effektiva lov- och tillståndprocesser samt engagemang och förståelse för företagaren. Oavsett ärende och kontaktväg ska kommunen erbjuda god service, bra bemötande och agera transparent.

Det är viktigt att dialogen mellan företag och kommunens tjänstepersoner stärks. Tjänstepersoner bör få en djupare insikt i företagares verklighet och utmaningar, samtidigt som företagen kan dra nytta av att förstå tjänstepersoners roller och ansvar.

Kompetensförsörjning

Tillgången på rätt arbetskraft är avgörande för näringslivets utveckling. Kommunen ska verka för en god arbetsmarknad och bidra till att matcha näringslivets behov med utbildningsmöjligheter. Kommunen ska fortsätta arbetet att stärka samverkan mellan skola och näringsliv som bidrar till elevers ökade kunskap om arbetslivet samt skapar förutsättningar att höja motivation och utveckla lärandet.

Företagens möjligheter till framgångsrika rekryteringar ska stärkas genom verksamheter som Rekryteringslots Dalarna och samarbete med Mora och Orsa kommun i Kompetensråd Norra Dalarna för att matcha utbildning med arbetsmarknadens behov.

Kommunen ska fortsatt arbeta med att identifiera näringslivets behov av arbetskraft och samtidigt ta vara på potentialen hos personer som står långt ifrån arbetsmarknaden. Det handlar om stöd till såväl företagen som individerna, för att öka anställningsbarheten och främja matchningen. Denna matchning är viktig, inte minst för tillväxten inom välfärdssektorn.

För att säkra kompetensförsörjningen i kommunen är ökad inflyttning och förbättrad integration fortsatt viktigt. Bästa resultat uppnås genom samarbete mellan kommunen, regionen, det lokala näringslivet och civilsamhället för att attrahera och integrera nya människor.

Anpassning till nya generationers behov och förväntningar genom digitalisering och flexibla arbetsformer är nödvändigt för att lyckas i framtidens arbetslandskap. Älvdalens kommun kan hjälpa genom att stödja digitalisering, skapa samarbete mellan skola och näringsliv, erbjuda kompetensutveckling, samarbeta regionalt och stimulera innovation.

Bostadsutveckling

Företagen uppger att möjligheten till rekrytering begränsas av tillgången till bostäder. För att möta denna utmaning ska kommunen arbeta aktivt med utvecklingen av bostäder. Detta innebär konkret att kommunen genomför bostadsförsörjningsprogrammet och verkställer uppsatta mål. Kommunen för en aktiv dialog med det kommunala bostadsbolaget och andra intressenter i och utanför kommunen för att säkerställa att utbudet möter efterfrågan.

Kommunens planarbete ska prioritera detaljplaner som handlar om bostadsutveckling för permanenta bostäder. Genom att fokusera på att skapa fler och varierade bostäder kan kommunen underlätta för både inflyttande och befintliga invånare att hitta lämpliga boenden. Detta är avgörande för att attrahera och behålla arbetskraft, samt för att stödja företag i deras rekryteringsprocesser. En väl fungerande bostadsmarknad är en grundläggande förutsättning för en hållbar ekonomisk tillväxt och utveckling i kommunen.

Infrastruktur

För att förverkliga kommunens vision om att vara en växande, varm och välkomnande kommun, är det avgörande att säkerställa god tillgänglighet i hela kommunen, oavsett om det gäller väg, järnväg eller flyg. Kommunen strävar efter att göra både Älvdalens kommun, dess centralorter och byar lättillgängliga, samtidigt som kommunen säkerställer att centrumområdena upplevs som estetiskt tilltalande. Detta bidrar till en trivsamt och attraktiv livsmiljö för både invånare och besökare.

För att stötta näringslivets utveckling kommer kommunen att fortsätta skapa goda förutsättningar för företag att ha tillgång till snabb och pålitlig uppkoppling och att genomgå digitalisering. Detta är avgörande för deras förmåga att effektivt hantera in- och utleveranser av varor och att stå sig i den alltmer digitaliserade ekonomin.

Detaljplaner

För att möta framtidens krav behöver Älvdalens kommun tillhandahålla mer mark för utvecklingsändamål och samtidigt uppdatera samt utveckla nya detaljplaner. Detta gäller både planer för större områden och specifika detaljplaner. Genom att kontinuerligt hålla planer aktuella och framåtblickande, kan kommunen säkerställa att näringslivet och kommunen har de bästa förutsättningarna för fortsatt tillväxt och utveckling.

Transport och vägar

Älvdalens kommun ansvarar för de lokala vägarna. Vägarnas underhåll och utveckling är viktig för att kommunen ska förbli attraktiv och lätt att leva i. Kommunen arbetar strukturerat och långsiktigt med det kommunala vägnätet, vilket är en strategisk insats för att säkerställa goda kommunikationer och tillgänglighet för

både medborgare och besökare. I detta arbete ingår också att förbättra och utvidga gång- och cykelvägar, vilket främjar hållbar transport, minskar biltrafiken och bidrar till folkhälsan.

Riksväg 70, som är den viktigaste statliga vägen i kommunen, spelar en central roll för att förbättra tillgängligheten och stödja det lokala näringslivet. Kommunen kommer att fortsätta samarbeta med Region Dalarna, Trafikverket och andra statliga aktörer för att säkerställa att riksvägen underhålls och utvecklas på ett sätt som möter både nuvarande och framtida behov. Detta inkluderar att förbättra säkerheten, minska trafikflaskhalsar och integrera hållbara transportlösningar längs vägen.

EU har beslutat att Europa ska vara fossilfritt 2050, vilket kommer att få betydande konsekvenser för näringslivet i Älvdalens kommun, särskilt för företag som är beroende av lastbilstransporter. Med krav på minskad biltrafik behöver fler människor förlita sig på kollektivtrafik. Det är en viktig förutsättning för både företagare, medborgare och besökare att järnvägen byggs ut och utvecklas i Dalarna. Älvdalens kommun arbetar aktivt för att främja denna utveckling i enlighet med vår strategi för klimat och energi, som syftar till att stödja övergången till mer hållbara transportlösningar och minska CO₂-utsläppen.

Vatten- och avloppsinfrastruktur

Att fortsätta investera i vatten- och avloppsinfrastruktur är avgörande för kommunens långsiktiga utveckling. Den planerade expansionen i fjällområdena är omfattande och kräver att infrastrukturen för vatten och avlopp förstärks i takt med tillväxten. Kommunen står inför betydande utmaningar när det gäller att finansiera dessa nödvändiga investeringar. Kommunen behöver därför utreda hållbara finansieringsmodeller som både möjliggör fortsatt utveckling och säkerställer att taxor och avgifter för vatten och avlopp hålls på en rimlig nivå. Detta arbete är en del av vår strategi för att upprätthålla en hållbar VA-försörjning, som bidrar till en god livsmiljö och stödjer kommunens övergripande mål.

Besöksnäringen som motor för näringslivsutveckling och attraktionskraft

Med en samverkande och strukturerad hållbar besöksnäring som motor kan kommunen skapa ett starkt platsvarumärke som bidrar till näringslivsutvecklingen och ökar attraktionskraften i kommunen. Varje besökare är en potentiell investerare, spjutspetskompetens eller framtida invånare.

Besöksnäringen har haft en betydande positiv inverkan på Älvdalens kommun under 2023.

- Omsättning: 1,1 miljarder kronor i turismomsättning under 2023.
- Sysselsättning: 854 personer fick jobb, främst inom logi och restaurang.
- Skatteintäkter till kommunen: 102,3 miljoner kronor.
- Skatteintäkter till regionen: 52,2 miljoner kronor.
- Stöd till samhällsstrukturen: Bidrar till en levande och dynamisk samhällsstruktur.

Källa: TEM © RESURS för Resor och Turism i Norden AB

Besöksnäringen bidrar inte bara ekonomiskt, utan har också långsiktiga positiva effekter på lokal utveckling i Älvdalens kommun. När turister besöker området ökar behovet av infrastruktur, varor och tjänster, vilket skapar en gynnsam miljö för nya företag och arbetstillfällen. Detta leder till ett bredare serviceutbud och stärker den lokala handeln, vilket gynnar både invånare och besökare.

Turismen spelar också en viktig roll i att bevara och främja kommunens natur- och kulturarv. Genom att satsa på hållbar turism och skydda unika miljöer och sevärdheter, stärker kommunen sitt varumärke och lockar fler besökare. Detta är inte bara bra för ekonomin, utan också avgörande för att bevara den lokala identiteten och främja hållbar utveckling.

Därför är det viktigt för kommunen att fortsätta utveckla och maximera besöksnäringens potential. Genom att investera i turismens infrastruktur, hållbarhetsinitiativ och marknadsföring kan kommunen säkerställa fortsatt tillväxt och stärka sin position som en attraktiv plats att besöka, investera i, bo på, leva och verka i.

Uppföljning

För att följa upp strategin i Älvdalens kommuns näringslivsarbete används flera metoder:

Gemensam årlig handlingsplan arbetas fram i kommunens ledningsgrupp där respektive förvaltning arbetar fram aktiviteter. Aktiviteterna ska kopplas till huvudområdena.

- Kommunikation, dialog, information & bemötande
- Kompetensförsörjning
- Bostadsutveckling
- Infrastruktur
- Besöksnäringen som motor för näringslivsutveckling och attraktionskraft i Älvdalens kommun

Den årliga handlingsplanen specificerar åtgärd, ansvarig, förvaltning och mätetal.

Löpande uppföljning av handlingsplaner sker:

- Inom kommunens ledningsgrupp
- I omstartade näringslivsrådet där kommunen samverkar med lokala företagare

Kommunstyrelsen följer upp strategin två gånger per år för att säkerställa att arbetet fortskrider enligt plan.

Årlig uppföljning görs av det övergripande målet "Älvdalens kommun – bäst i Dalarna", vilket innebär att kommunen utvärderar sina framsteg i förhållande till målet att förbättra företagsklimatet och nå toppositionen i regionen.

Dessa uppföljningar säkerställer att målen nås och att strategin justeras vid behov.

Kopplade styrdokument

Översiktsplan – Älvdalens kommun

Översiktsplanen ligger till grund för strategin och de långsiktiga målen för kommunens utveckling.

Kommunplan – Älvdalens kommun

Kommunplanen ligger till grund för strategin och beskriver vad kommunen vill åstadkomma och fokusera på inom verksamheten.

Serviceplan – Älvdalens kommun

Serviceplanen ligger till grund för strategin och är ett verktyg för att fortsätta utveckla vår landsbygd.

Bostadsförsörjningsprogram – Älvdalens kommun

Bostadsförsörjningsprogrammet ligger till grund för planeringen och utvecklingen av bostadsområden i kommunen.

Dalarnas besöksnäringstrategi 2030

Den lokala besöksnäringens utveckling bygger på Visit Dalarnas Strategi 2030. Strategin ligger till grund för en lokal handlingsplan som utarbetats i samverkan med den lokala besöksnäringen.

Lokal handlingsplan för besöksnäringen i Älvdalen

Den lokala handlingsplanen, framtagen i samarbete med Visit Dalarna, finns som bilaga till strategin.

Dalastrategin 2030

Dalastrategin 2030 definierar gemensamma mål och riktlinjer för hållbar utveckling, samordning av insatser och nätverksbyggande inom hela regionen.

Riktlinjer för kommunikation

Arbetet med kommunikation grundar sig på Älvdalens kommuns ”Riktlinjer för kommunikation”.

Riktlinjer för digitalisering (e-tjänster)

Arbetet med digitalisering och utveckling av e-tjänster grundar sig på Älvdalens kommuns ”Riktlinjer för digitalisering”.

Förvaltningslagen (2017:900) 5–9 §§

Förbättringar av myndighetsutövning och bemötande baseras bland annat på Förvaltningslagen (2017:900) 5–9 §§ (bilaga 1).

Den här strukturen tydliggör hur olika styrdokument kopplas samman och stödjer kommunens övergripande strategier.